

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Banker og bærekraft

- Finanstilsynets forventninger og regelverksutvikling

Unni Persson Moseby, tilsynsrådgiver

Agenda

Finanstilsynets oppgaver

Finanstilsynets forventninger

- Tilsynsverktøy

Regelverksutvikling

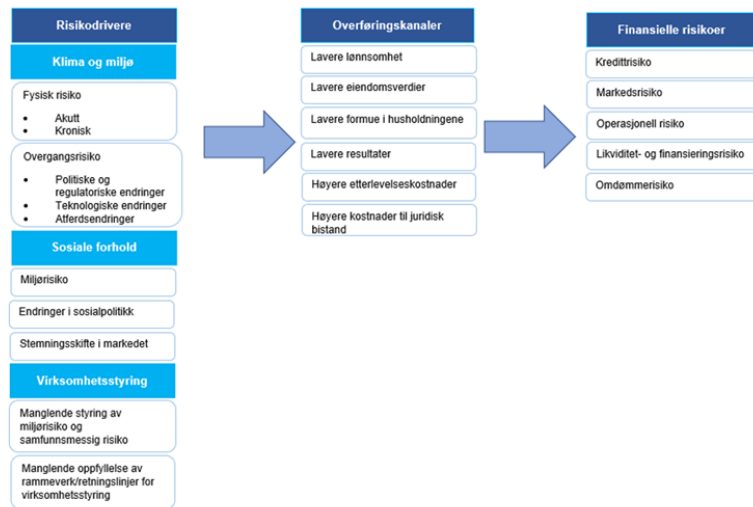
- Kapitalkravsregelverk og nye opplysningskrav om bærekraft

Finanstilsynets oppgaver

Gjennom tilsyn med foretak og markeder skal Finanstilsynet bidra til finansiell stabilitet og velfungerende markeder, og til at brukerne kan ha tillit til at finansielle avtaler og tjenester blir fulgt opp slik de skal.

Tildelingsbrev fra Finansdepartementet

- Klimarisiko skal inngå i tilsynet med risiko og risikostyring i foretakene.
- Finanstilsynet skal bl.a. utvikle tilsynsverktøy for å følge opp foretakenes håndtering av klimarisiko.

EBA/REP/2021/18 figur 4

Finanstilsynets forventninger

- Risikostyringssystemene skal dekke alle vesentlige risikoer.
 - Også risikoer knyttet til bærekraft, herunder klimaendringer og overgangen til et lavutslippssamfunn
- Finanstilsynet videreutvikler tilsynet på bærekraftsområdet.
 - Inkludert i moduler/arbeidsprogram på de ulike risikoområdene
 - Kredittrisiko
 - Markedsrisiko
 - Likviditetsrisiko
 - Operasjonell risiko
 - Omtales i det oppdaterte SREP-rundskrivet
 - Eksponeringsanalyse for klimasensitive næringer
 - Scenarioanalyser

Kredittrisiko

- Kredittstrategi, risikoappetitt og kredittretningslinjer bør inneholde omtale og vurdering av bærekraftsrisiko.
- I bevilgningsprosessen bør kundens eksponering mot bærekraftsrisiko vurderes.
- Prisstrategien bør gjenspeile risikoappetitt og strategi, herunder vurdering av bærekraftsrisiko.
- Overvåke om utlånsvirksomheten er i samsvar med foretakets mål når det gjelder bærekraft
- Forta særskilte stresstester/sensitiviteter som dekker klimarisiko
- Etablere uavhengige kontrollfunksjoner for å teste etterlevelse på bærekraftsområdet

Modul for KREDITTRISIKO Evaluering av styring og kontroll

FINAL REPORT – GUIDELINES ON LOAN ORIGINATION AND MONITORING

EBA/GL/2020/06
29 May 2020

Final Report

Guidelines on loan origination and monitoring

Kredittrisiko forts.

- Vurdere om bærekraftsrisiko herunder klimarisiko, har effekt på sikkerhetsverdier
 - Strandede eiendeler
- Vurdere om bærekraftsrisiko har effekt på tapsavsetninger etter IFRS 9
 - Fremadskuende informasjon
 - Flere mulige utfall
- Planlagt tematisyn *Næringseiendom*
 - Inkl. bankenes vurdering av bærekraftsrisiko

Temarapport
STRANDEDE EIENDELER
I RAPPORTERINGEN FRA NOTERTE FORETAK
2021

Andre risikoområder: eksempler på vurderingspunkter

Markedsrisiko

- Strategien for markedsrisiko er egnet og i samsvar med en helhetlig bærekraftstrategi
- Vurdere effekten av bærekraftsrisiko på posisjoner
- Gjennomføre stresstester og sensitivitetsanalyser som dekker klimarisiko

Likviditets- og finansieringsrisiko

- Likviditets- og finansieringsstrategien bør omtale direkte og indirekte konsekvenser av risikoer knyttet til bærekraft
- Etterlevelsrisiko, blant annet ved utstedelse av grønn finansiering
- Stresstester, herunder hvordan verdien av likviditetsbufferen kan bli påvirket av klimahendelser

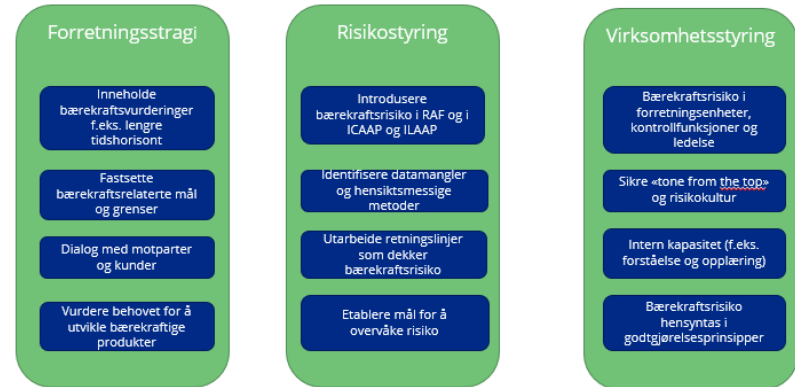
Andre risikoområder forts.

Operasjonell risiko og omdømme risiko

- Risiko for skade på foretakets fysiske eiendeler eller driftsavbrudd (også for underleverandør) ved klimaendringer
- Juridisk risiko og erstatningskrav
 - Finansiering av kontroversielle prosjekter og kunder
 - Bevisst eller ubevisst «grønnvasking» av finansforetakets produkter
- Etterlevelse av regelverk og standarder for bærekraft
 - Manglende kunnskap og forståelse
 - Ikke tilstrekkelig data for å klassifisere kundene og aktivitetene
- Omdømmerisiko

SREP-rundskriv

- Oppdatert rundskriv vil omtale bærekraftsrisiko
- Uttrykker Finanstilsynets forventninger , jf. også EBAs rapport
- ICAAP og ILAAP skal dekke vesentlige risikoer
- Bærekraftsrisiko bør inkluderes i forretningsstrategi, rammeverk for risikostyring og virksomhetsstyring
 - Om forretningsmodellen er levedyktig på kort, mellomlang og lang sikt
- Proporsjonalitetsprinsippet

Regelverksutvikling

- kapitalkravsregelverket
- nye opplysningskrav knyttet til bærekraft

EBAs mandater

Pilar 1, CRR II art. 501 c

- EBA har fått i mandat å vurdere om det er hensiktsmessig å innføre en «dedicated prudential treatment» for «exposures related to assets or activities associated substantially with environmental or social objectives».
 - Fristen for EBAs rapport fremskyndet til 2023
 - Planen er publisering av høringsnotat i løpet av våren 2022

Pilar 2, CRD V 98 (8)

- EBA har publisert en rapport om inkludering av bærekraftsrisiko i pilar 2.
 - Definisjoner og metodikk
 - Anbefalinger til banker om å inkludere bærekraftsrisiko i strategier og risikostyring
 - Anbefalinger til tilsynsmyndigheter om å inkludere bærekraftsrisiko i vurdering av bankers kapitalbehov
 - Rapporten vil være et grunnlag for oppdatering av EBAs retningslinjer

EBAs mandater forts.

Pilar 3, CRR art. 449a

- EBA skal utarbeide tekniske standard (ITS) for opplysningskrav om bærekraftsrisiko
 - Høringsutkast ble publisert 1. mars 2021
 - Parallelt og i samsvar med råd til Kommisjonen under EU-taksonomien
 - Forslaget sendt til Kommisjonen i januar 2022
 - For større institusjoner fra juni 2022
- Opplysninger knyttet til
 - Overgangsrisiko og fysisk risiko
 - Tiltak for å begrense effekten
 - Green Asset Ratio (GAR) og «utvidet» GAR
 - Informasjon om forretningsmodell og strategi, risikostyring og ledelse

Nye opplysningskrav knyttet til bærekraft

To hovedregelsett med opplysningskrav fra EU:

- Offentliggjøringsforordningen (EU 2019/2088) om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren
- Taksonomiforordningen (EU 2020/852) er grunnmuren for EUs regelverk for bærekraft.
 - Etablerer et klassifiseringssystem med kriterier for å avgjøre i hvilken grad økonomisk aktivitet kan omtales som bærekraftig
 - Formålet er å etablere en felles forståelse av hvilke aktiviteter og investeringer som kan regnes som bærekraftige
 - Kriterier knyttet til miljømål skal gjelde fra 1. januar 2022 og 1. januar 2023
 - Kommisjonen har bedt de tre ESAene om råd når det gjelder utforming av de utfyllende reglene, artikkel 8

Taksonomiforordningen artikkel 8 – Måltall for finansforetak

- Utfyllende regler for rapportering i delegerte rettsakter som spesifiserer innhold, presentasjon og metodikk for informasjonen som skal gis
- For finansforetak er et viktig måltall Green Asset Ratio (GAR)
- GAR skal vise andel utlån som går til bærekraftige aktiviteter etter taksonomien
- Beregning av GAR:
 - De første årene: Andel eksponering som er dekket av taksonomien («eligible»)
 - For større EU-banker omfattet av kravet i 2022 (regnskapet 2021) og 2023 (regnskapet 2022)
 - Deretter: Andel eksponering som er i tråd med taksonomien («aligned»)
- Flere utfordringer ved beregning av GAR, bl.a:
 - Manglende data
 - Antakelser

Gjennomføring av de to forordningene i norsk rett

- Ferdigbehandlet i Stortinget, men betinget innlemmelse i EØS-avtalen
 - Forventes i løpet av første halvår 2022
 - Etter lovforslaget skal banker, forsikringsforetak og børsnotert foretak med over 500 ansatte inkludere informasjonen i sine årsrapporter.
 - FD oppfordrer foretak som er foreslått omfattet av de nye rapporteringspliktene om å inkludere taksonomirelatert informasjon i sine årsrapporter for 2021*
- *<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nye-regler-om-barekraftig-finans-vil-ikke-tre-i-kraft-fra-nyttar/id2892207/>

OPPRINNELIG KUNNGJORT VERSJON

PDF-versjon Signatur XML-versjon Gå til ajourført versjon

 Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer

Dato	LOV-2021-12-22-161
Departement	Finansdepartementet
Ikrafttredelse	Kongen bestemmer
Endrer	LOV-1998-07-17-56
Kunngjort	22.12.2021 kl. 11.05
Journalnr	2021-2232
Kortittel	Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren mv.
EØS/EU/Schengen	EØS-avtalen vedlegg IX forordning (EU) 2019/2088, forordning (EU) 2020/852

Prop 208 L.S. (2020–2021), Innst. 49 L. (2021–2022), Lovvedtak 21 (2021–2022); Stortingets første og andre gangs behandling hlv. 14. og 17. desember 2021. Fremmet av Finansdepartementet.

Endring i følgende lov:
[Lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. \(regnskapsloven\).](#)

Foreslåtte nye krav til rapportering om bærekraft

- Nytt endringsdirektiv om foretaks bærekraftsrapportering: Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)
- Foreslått å gjelde fra og med regnskapsåret 2023 med rapportering i 2024
- Hva innebærer endringen?
 - Pliktige rapporteringsstandarder for bærekraft
 - Bærekraftsrapporteringen skal attesteres med moderat sikkerhet av revisor eller annen uavhengig tredjepart
 - Digital rapportering i tråd med rapporteringsformatet European Single Electronic Format (ESEF)
 - Publiseres gjennom en offentlig database European Single Access Point (ESAP)

Hvem omfattes av kravene?

	EU	Norge
NFRD	Store foretak (PIE) > 500 ansatte	Store foretak (PIE) rskl §1-5
Taksonomi artikkel 8	= NFRD EU	= NFRD EU
CSRD trinn 1 (1. januar 2023)	Store foretak uavhengig om de er notert eller ikke*	Ikke gjennomført i norsk rett
CSRD trinn 2 (1. januar 2026)	Store foretak uavhengig om de er notert eller ikke og noterte små og mellomstore foretak*	Ikke gjennomført i norsk rett

* EUs definisjon av store, mellomstore og små foretak

Kort oppsummering

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY